

عنوان مقاله:

اسماعیل بن ابی زیاد سکونی: قاضی عامی یا صحابی رازدار امامی؟

محل انتشار:

پژوهشنامه مطالعات تاریخی قرآن و حدیث، دوره 27، شماره 69 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 32

نویسندگان:

عمیدرضا اکبری - دانشجوی دکتری دانشگاه قم

محمد قندهاری - دانش آموخته علوم قرآن و حدیث، دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

اسماعیل بن ابی زیاد سکونی (د حدود ۱۸۰ق) در برخی منابع متقدم امامیه، عامی دانسته شده است. علاوه بر تصریح رجالیان اهل سنت به قاضی بودن سکونی، قرائن متعددی حکایت از ارتباط او با دربار عباسی دارد که این مسئله در کنار نحوه روایتگری او از امام صادق (ع)، نوع گرایش عامی او را نشان می دهد؛ اما فراوانی روایات او در منابع امامی، مضامین برخی از روایاتش و آشنایی اندک امامیه با او موجب شده تا در چند قرن اخیر، کسانی دیدگاه متقدم در مورد مذهب سکونی را رد کرده و او را نه تنها از امامیه، که از اصحاب رازدار و ثقة امام صادق (ع) بشمرند. این مقاله بعد از ارائه دلایلی جدید بر گرایش عامی سکونی، نشان داده است که برخی از روایات سکونی که به خاطر نوع خطاب امام با راوی پیش تر شاهد امامی بودن سکونی تلقی می شدند، روایاتی هستند که سکونی یا راویان او آن ها را از دفاتر دیگران گرفته اند، و گاه از اساس نسبت آن ها به سکونی نیز اشکالاتی دارد. هم چنین، سکونی روایات زیادی با مضامین عامی و خلاف اعتقاد امامیه دارد؛ مانند اخبار همسو با فقه جریان های حاشیه ای عامه و حتی مناقب خلفا. جمعی از راویان عامه نیز از سکونی آثاری مانند تفسیر سکونی را روایت کرده اند، که فضایی عامی دارد.

کلمات کلیدی:

اسماعیل بن ابی زیاد سکونی، مذهب راویان، راویان سنی امام صادق، روایات عامی، فقه عامه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1296144>

